

Tietoa tutkimukseen osallistuvalla

Tässä selosteessa kuvataan, miten henkilötietojasi käsitellään kyselytutkimuksessa. Lähtökohtaisesti tutkimukseen osallistuminen on vapaaehtoista. Sinuun ei kohdistu mitään negatiivista seuraamusta, jos et osallistu tutkimukseen tai jos keskeytät osallistumisesi tutkimukseen. Tämän selosteen kohdassa 17 kerrotaan tarkemmin, mitä oikeuksia sinulla on ja miten voit vaikuttaa tietojesi käsittelyyn.

1. Tutkimuksen rekisterinpitäjä

Aalto-yliopisto

PL 11000, 00076 AALTO

puh. 09 47 001

Yhteyshenkilöt tutkimusta koskevissa asioissa:

Nimi: Johanna Kaipio (tutkijatohtori) ja Mari Tyllinen (jatko-opiskelija)

Puhelinnumero: 050 593 6822 (Kaipio)

Sähköpostiosoite: johanna.kaipio@aalto.fi, mari.tyllinen@aalto.fi

2. Kuvaus tutkimushankkeesta ja henkilötietojen käsittelyn tarkoitus

Tutkimuksen tarkoituksena on kartoittaa sosiaalihuollon ammattilaisten käyttäjäkokemuksia nykyisistä asiakastyössä käytetyistä tietojärjestelmistä. Tutkimuksen tavoitteena on vastata kyselytutkimukseen perustuen seuraavaan kysymykseen: Miten sosiaalihuollon ammattilaiset kokevat käyttämiensä asiakastietojärjestelmien tukevan omaa työtänsä? Tutkimuksella selvitetään sosiaalihuollon tietojärjestelmien käytettävyyttä ja niiden tukea ammattilaisten työlle. Tässä tutkimuksessa kohteena ovat laajasti kaikki sosiaalihuollon palvelutehtävät sekä eri organisaatioissa käytössä olevat asiakastietojärjestelmät.

Tutkimus toteutetaan sähköisenä kyselynä. Kutsu kyselyyn jaetaan sähköpostitse ammattijärjestöjen ja -seurojen toimesta heidän jäsenistölleen. Tutkimuksessa ei kerätä vastaajista henkilötietoja, joista heidät voidaan suoraan tunnistaa. Tutkimuksessa kerättyjä tietoja ja tutkimustuloksia käsitellään luottamuksellisesti tietosuojalainsäädännön edellyttämällä tavalla. Vastaajien tietoja ei voida tunnistaa tutkimukseen liittyvistä tutkimustuloksista, selvityksistä tai julkaisuista.

3. Yhteistyöhankkeena tehtävän tutkimuksen osapuolet ja vastuunjako

Ei yhteistyöhankkeena tehtävä tutkimus.

4. Tutkimuksen vastuullinen johtaja tai siitä vastaava ryhmä

Nimi: Johanna Kaipio

Tutkimusryhmä: Strategisen käytettävyyden tutkimusryhmä (STRATUS) / Tietotekniikan laitos / Aalto-yliopisto

Osoite: PL 15400, Konemiehentie 2, 00076 AALTO

Puhelinnumero: puh. 050 593 6822 (Kaipio)

Sähköpostiosoite: johanna.kaipio@aalto.fi

5. Tietosuojavastaavan yhteystiedot

Aalto-yliopiston tietosuojavastaava: Jari Söderström, tietosuojavastaava@aalto.fi

6. Tutkimuksen suorittajat

Aalto-yliopisto, Tietotekniikan laitos, Strategisen käytettävyyden tutkimusryhmä (STRATUS), Sote-tutkimusta tekevät tutkijat

7. Tutkimuksen nimi, luonne ja kestoaika

Tutkimuksen nimi: Sosiaalihuollon asiakastietojärjestelmien käyttäjäkokemuskysely

Kertatutkimus

Seurantatutkimus

Tutkimuksen kestoaika (kuinka kauan henkilötietoja käsitellään): 31.12.2022 asti

8. Henkilötietojen käsittelyn oikeusperuste

Henkilötietojen käsittelyn peruste on EU:n yleisen tietosuojasetuksen 6 artiklan 1 kohdan mukaisesti seuraava:

Tutkittavan suostumus

Lakisääteisen veloitteen noudattaminen

Yleistä etua koskeva tieteellinen tai historiallinen tutkimus, tilastointi tai rekisterinpitäjälle kuuluvan julkisen vallan käyttö

9. Arkaluonteiset henkilötiedot

Tutkimuksessa ei käsitellä arkaluonteisia henkilötietoja.

Tutkimuksessa käsitellään seuraavia arkaluonteisia henkilötietoja:

- Rotu tai etninen alkuperä
- Poliittiset mielipiteet
- Uskonnollinen tai filosofinen vakaumus
- Ammattiliiton jäsenyys
- Geneettiset tiedot
- Biometristen tietojen käsittely henkilön yksiselitteistä tunnistamista varten
- Terveystiedot
- Luonnollisen henkilön seksuaalinen käyttäytyminen tai suuntautuminen

Arkaluonteisten tietojen käsittely perustuu seuraavaan tietosuojasetuksen 9 artiklan 2 kohdan mukaiseen erityisehtoon:

- Tutkittavan nimenomainen suostumus
- Tieteellinen tai historiallinen tutkimustarkoitus tai tilastollinen tarkoitus
- Tutkittava on saattanut käsiteltävät arkaluonteiset tiedot julkisiksi
- Käsittely on tarpeen tärkeän yleisen edun vuoksi
- Tutkimuksessa käsitellään rikostuomiota tai rikkomuksia koskevia tietoja.

10. Mitä henkilötietoja tutkimusaineisto sisältää

Tutkimuksessa vastaajilta kerätään seuraavat epäsuorat yksilöintitiedot, joista * merkityt ovat pakollisia.

- vastaajan ikä (luokiteltuna)
- sukupuoli
- korkein suoritettu koulutus*
- tutkinnon suoritusvuosi
- tieto siitä, onko laillistettu sosiaalihuollon ammattihenkilö
- päätoimen työnantajasektori (luokiteltuna)*
- sosiaalihuollon palvelutehtävä, jossa työskentelee pääasiallisesti (perustuen THL:n luokitukseen)
- maakunta, jonka alueella työskentelee
- työskentelypaikkakunnan asukasluku (luokiteltuna, vaihtoehdot: alle 20 000 / 20 000-100 000 / yli 100 000)
- tehdyn työn tyyppi (luokiteltuna, esim. palvelutarpeen arviointi)*
- tehtävänimike/ammattiasema päätoimessa (luokiteltuna)
- työskenteleekö esimiestehtävissä (kyllä / ei)*

Tutkittavilta ei kerätä tietoa heidän ammattiliittoon kuulumisestaan, mutta koska linkki kyselyyn lähetetään tutkittaville mm. ammattiliittojen välityksellä, tutkijoilla on epäsuorasti tietoa siitä, että osa vastaajista saattaa kuulua ammattiliittoihin. Ammattiliittoon kuulumista ei käsitellä millään muulla tavalla.

11. Mistä lähteistä henkilötietoja kerätään

Sähköisestä kyselystä, jonka tutkittavat täyttävät itse ja johon vastaaminen on vapaaehtoista.

Kysely lähetetään potentiaalisille vastaajille Talentia ja JHL - ammattiliittojen sekä Sosiaalityön tutkimuksen seuran välityksellä.

12. Tietojen siirto tai luovuttaminen tutkimusryhmän ulkopuolelle

Tietoja luovutetaan eteenpäin tutkimuksen toteuttamiseen osallistuneille yhteistyötahoille, joka käyttävät tietoja tieteellisen tutkimuksen tekemiseen ja tutkimusjulkaisuihin. Yhteistyötahot ovat:

- Susi Salovaara, jatko-opiskelija, Lapin yliopisto
- Katri Ylönen, jatko-opiskelija, Jyväskylän yliopisto
- Tinja Lääveri, jatko-opiskelija, Helsingin yliopisto

13. Tietojen siirto tai luovuttaminen EU:n tai Euroopan talousalueen ulkopuolelle

Ei siirretä.

14. Automatisoitu päätöksenteko

Automaattisia päätöksiä ei tehdä.

15. Henkilötietojen suojauksen periaatteet

Tiedot ovat salassa pidettäviä.

Manuaalisen aineiston suojaaminen: Ei manuaalista aineistoa

Tietojärjestelmissä käsiteltävät tiedot:

käyttäjätunnus salasana käytön rekisteröinti kulunvalvonta

muu, mikä:

Suorien tunnistetietojen käsittely:

Suorat tunnistetiedot poistetaan analysointivaiheessa

Aineisto analysoidaan suorien tunnistetiedoin, koska (peruste suorien tunnistetietojen säilyttämiselle):

16. Henkilötietojen käsittely tutkimuksen päättymisen jälkeen

Tutkimusrekisteri hävitetään 31.12.2022 mennessä

Tutkimusrekisteri arkistoidaan:

ilman tunnistetietoja tunnistetiedoin

Mihin aineisto arkistoidaan ja miten pitkäksi aikaa:

17. Rekisteröidyn oikeudet ja niiden mahdollinen rajoittaminen

Tietosuojalainsäädäntö takaa tutkittavalle tiettyjä oikeuksia, joilla tutkittava voi varmistaa perusoikeuksiin kuuluvan yksityisyyden suojan toteutumisen. Mikäli tutkittava haluaa käyttää oikeuttaan, ota yhteyttä: tietosuojavastaava@aalto.fi.

Suostumuksen peruuttaminen (tietosuoja-asetuksen 7 artikla)

Sinulla on oikeus peruuttaa antamasi suostumus, mikäli henkilötietojen käsittely perustuu suostumukseen. Suostumuksen peruuttaminen ei vaikuta suostumuksen perusteella ennen sen peruuttamista suoritetun käsittelyn lainmukaisuuteen.

Oikeus saada pääsy tietoihin (tietosuoja-asetuksen 15 artikla)

Sinulla on oikeus saada tieto siitä, käsitelläänkö henkilötietojasi tutkimuksessa ja mitä henkilötietojasi tutkimuksessa käsitellään. Voit myös halutessasi pyytää jäljennöksen käsiteltävistä henkilötiedoista.

Oikeus tietojen oikaisemiseen (tietosuoja-asetuksen 16 artikla)

Jos käsiteltävissä henkilötiedoissasi on epätarkkuuksia tai virheitä, sinulla on oikeus pyytää niiden oikaisua tai täydennystä.

Oikeus tietojen poistamiseen (tietosuoja-asetuksen 17 artikla)

Sinulla on oikeus vaatia henkilötietojesi poistamista seuraavissa tapauksissa:

- a) henkilötietoja ei enää tarvita niihin tarkoituksiin, joita varten ne kerättiin tai joita varten niitä muutoin käsiteltiin
- b) peruutat suostumuksen, johon käsittely on perustunut, eikä käsittelyyn ole muuta laillista perustetta
- c) vastustat käsittelyä eikä käsittelyyn ole olemassa perusteltua syytä
- d) henkilötietoja on käsitelty lainvastaisesti; tai
- e) henkilötiedot on poistettava unionin oikeuteen tai jäsenvaltion lainsäädäntöön perustuvan rekisterinpitäjään sovellettavan lakisääteisen velvoitteen noudattamiseksi.

Oikeuksista poikkeaminen

Tässä kohdassa 17 Mitä oikeuksia sinulla on ja oikeuksista poikkeaminen kuvatuista oikeuksista saatetaan poiketa tietosuoja koskevan lainsäädännön mukaisilla perusteilla siltä osin, kuin oikeudet estävät tieteellisen tai historiallisen tutkimustarkoituksen tai tilastollisen tarkoituksen saavuttamisen tai vaikeuttavat sitä suuresti. Tarvetta poiketa oikeuksista arvioidaan aina tapauskohtaisesti.

Valitusoikeus

Sinulla on oikeus tehdä valitus tietosuojavaltuutetun toimistoon, mikäli katsot, että henkilötietojesi käsittelyssä on rikottu voimassa olevaa tietosuojalainsäädäntöä.

Yhteystiedot:

Tietosuoja-valtuutetun toimisto

Käyntiosoite: Ratapihantie 9, 6. krs, 00520 Helsinki

Postiosoite: PL 800, 00521 Helsinki

Vaihde: 029 56 66700

Faksi: 029 56 66735

Sähköposti: tietosuoja@om.fi